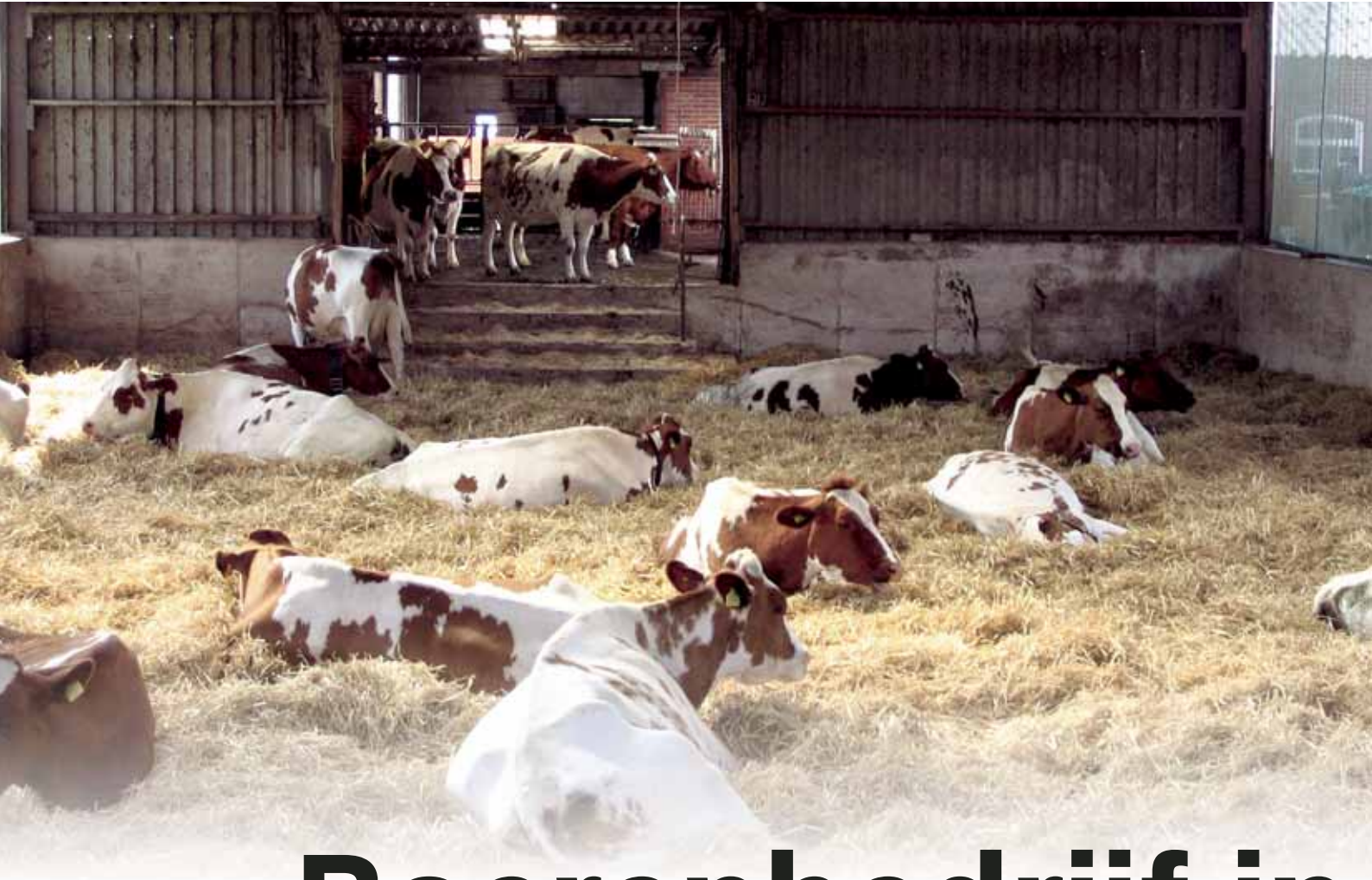

Boerenbedrijf in breedste zin

Henk Hoefnagel: 'Inzet van tbs'ers ge eft voor drie partijen winst'

Het oude idee van een gemengd bedrijf handhaven vormt de spil van de bedrijfsplannen van de familie Hoefnagel. Het aantal bedrijfstakken is niet meer op één hand te tellen, maar de koeien houden de hoofdrol. Henk Hoefnagel: 'Fokkerij is mijn mooiste hobby.'

De Henricushoeve: biologisch bedrijf, zorgboerderij, vleesverkoop. Het zijn een aantal aspecten uit de bedrijfsvoering van Henk (49) en Marijke (44) Hoefnagel uit Beneden-Leeuwen. 'Ik wil het oude idee van een gemengd bedrijf handhaven', begint Henk Hoefnagel zijn verhaal, terwijl hij aan tafel schuift. 'Met ons bedrijf is heel duidelijk de verbreding opgezocht in plaats van de industriële landbouw. Deze keus is mede veroorzaakt door een gebrek aan financiën, maar ik heb mezelf vroeger ook heel bewust afgevraagd of ik wel honderd koeien wil melken.'

Het aantal koeien dat op het bedrijf gemolken wordt ligt beduidend lager. Dertig koeien, droogstaande en lacterende, vullen de potstal. Met dit aantal melkt Hoefnagel het quotum van 200.000 kg melk en een vetreferentie van 4,09 procent vol. De melkproductie wordt voor een groot deel gestuurd door weidegras. De weideperiode is lang; afgelopen jaar gingen de dieren in maart naar buiten om eind november pas weer volledig naar binnen te gaan. Binnen krijgen de melkkoeien een rantsoen van kuilgras en twee kilogram product bierbostel. 'De kuil is nu van goede kwaliteit. Komend voorjaar

Henk Hoefnagel: 'Ik hoeft niet te kruisen'

ga ik weer maïs bijvoeren om het voorjaarsgras te compenseren.' Per koe per jaar komt de krachtvoergift op 1100 kilogram, inclusief het voer voor jongvee. Een volledig biologisch rantsoen krijgt

het rundvee vanwege dit krachtvoer nog niet. De Europese richtlijn om vanaf augustus 2005 alleen biologische producten te voeren is volgens Hoefnagel nog lang geen realiteit. 'In de melkveehouderij moet dit haalbaar zijn, maar de varkens- en pluimveehouderij is nog lang niet zover', stelt de veehouder. Voor zijn eigen bedrijf heeft hij wel uitgedacht hoe hij de dieren een compleet rantsoen kan blijven voeren. Van de 32 hectare op het bedrijf wordt nu al een derde voor akkerbouwgewassen benut. 'Door CCM, granen en voederbieten te verbouwen kun je toch een goed rantsoen aan de koeien voeren. Alleen kost biologische akkerbouw wel veel tijd, vooral in de onkruidbestrijding, maar dat doe ik samen met de jongens.'

Natraject voor tbs'ers

Het melden van 'de jongens' brengt Hoefnagel op een ander afwijkend aspect in de bedrijfsvoering. Bijna dagelijks werken één of twee patiënten van de tbs-kliniek

gel de kans om grotere projecten in eigen beheer uit te voeren. Terwijl hij door het raam naar de picknickplaats kijkt, komt één van de projecten ter sprake. Samen met een verzorgingscentrum wil hij dagbesteding voor oudere mensen gaan aanbieden. 'Van onze kant bieden we dan alleen de locatie aan, een plek waar ouderen kunnen genieten van het park en de boerderij.'

De verbrede landbouw van vroeger, waar Hoefnagel al eerder over sprak, moet in het toekomstige park nog nadrukkelijker tot uiting komen met een hoek waar de koeien lopen, met varkens en schapen in de wei, een hoogstamboomgaard en een, zoals hij het zelf noemt, groot uitgevallen kippenren.

Hoewel het bedrijf vele verschillende aspecten kent, blijkt iedere keer weer de onderlinge verwevenheid van de takken. De verkoop van vlees is sinds de start in april 2003 uitgegroeid naar circa tien koeien per jaar van het eigen bedrijf en 25 bio-

logische varkens die de veehouder van een ander bedrijf koopt. Door zelf varkens te houden kan hij deze in de toekomst ook van eigen bedrijf verkopen.

Aangezien vleesverkoop een deel van de inkomsten beslaat, zou de overstap naar een dubbeldoelras te overwegen zijn. Dit geldt echter niet voor Hoefnagel: 'De meeste winst behaal ik met hamburgers en gehakt, daar hoeft ik geen dikkere koe voor te hebben. Het gebruik van al die verschillende rassen zie je tegenwoordig erg veel, maar dat is niks voor mij. Ik wil geen dierentuin in mijn stal.'

Fokkerij als mooiste hobby

De liefde voor roodbonte Holsteins zit diep bij deze fokker. 'Fokkerij is mijn mooiste hobby, al levert het niks extra op.' In de stal bij het jongvee somt hij van bijna ieder dier de vader op. Exterieurvererver Stadel heeft duidelijk veel kansen gekregen op dit bedrijf. Daarnaast gebruikt Hoefnagel momenteel Pericles en vanwege de mindere gehaltevererving insemineert hij slechts enkele dieren met Jerom. 'Dit zijn dus mijn koeien', Hoefnagel zegt het wel drie keer, terwijl hij in de potstal loopt. Hij is duidelijk trots op zijn dieren die in algemeen voorkomen tussen de 83 en 87 punten scoren. De ruim tien jaar oude Marie 48 neemt een bijzondere plek in. Deze Martydochter, met 87 punten voor algemeen voorkomen, staat droog na zeven lactaties waarbij de lactatiewaarden tussen de 128 en 146 schommelden. Haar kleindochter Marie 63 doet qua exterieur weinig onder voor Marie 48. Deze Jubelnazaat werd als tweedekalfskoe met 85 punten ingeschreven. 'De veestapel die ik heb is best', beschouwt Hoefnagel tevreden. 'Ik hoeft niet te kruisen, het management moet het uiteindelijk doen.'

Christel van Raay

Marie 63 (v. Jubel), 86 punten AV
Prod.: 2,07 411 9062 4,02 3,32 LW 117